

Няхай жыве ў вяках імя і справа Уладзіміра Ільіча Леніна — правадыра Кастрычніцкай рэвалюцыі, стваральніка і кіраўніка Камуністычнай партыі і першай у свеце сацыялістычнай дзяржавы!

(З Закліка ў ЦК КПСС)

Беларускі Універсітэт

ВЫДАЕЦЦА
3 1935 г.

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭТАРАТА, МЯСЦОМА, КАМІТЭТА КАМСАМОЛА і ПРАФКОМА БЕЛАРУСКАГА ОРДЭНА ПРАЦОУНАГА ЧЫРВОНАГА СЦЯГА дзяржаўнага Універсітэта імя У. І. Леніна

№ 30 (1217) 19 Каstryчніка 1978 г.

Цана 2 кап.

Насустрач партыйнай канферэнцыі ІДУЦЬ СХОДЫ

На факультэтах і ў падраздзяленнях універсітэта ідуць партыйныя сходы. На іх камуністы ўсебакова і па-дэлавому аблікаркоўваюць вынікі сваёй работы за прайшоўшы перыяд. Асноўныя пытанні — гэта задачы партыйных арганізацый у свяtle рашэнняў ліпенскага (1978 г.) Пленума ЦК КПСС, галоўных палажэнняў і вывадаў, што ўтрымліваюцца ў сёлетніх прамовах Генеральнага сакратара ЦК КПСС, Старшыні Прэзідiumа Вярхоўнага Савета СССР таварыша Л. І. Брэжнева.

Вялікая увага надавалася пытанням далейшага яканснага паліпшэння падрыхтоўкі маладых спецыялістаў з вышэйшай адукацыяй, іх мэральнага і пракаўнага выхавання.

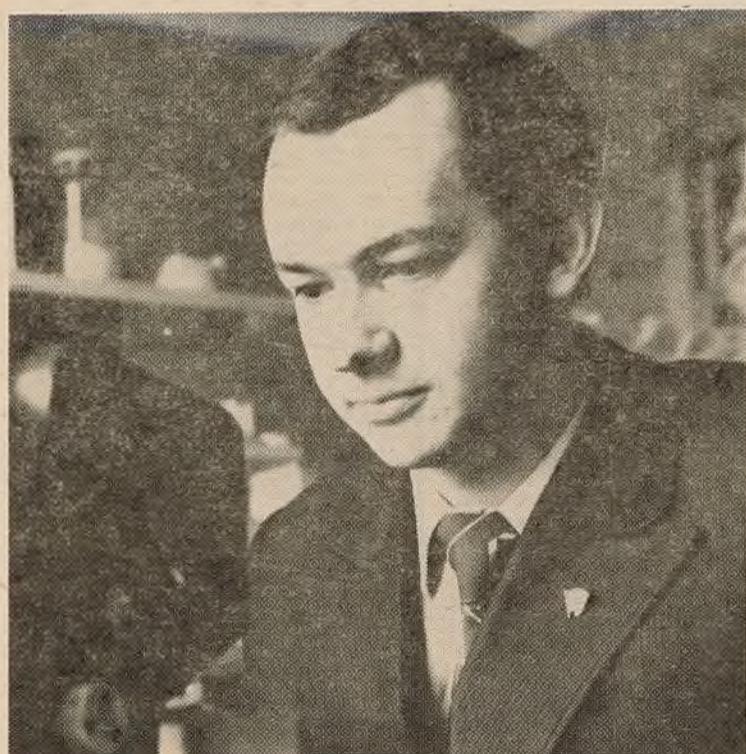
На партыйных сходах факультэтаў аблікаркоўваліся вынікі работы студэнтаў у СВА і ў ССГА.

Ідучы насустрач агульнауніверсітэцкай партыйнай канферэнцыі, якая адбудзеца 27 Каstryчніка, кожная партыйная арганізація абрала на яе дэлегатаў. Імі сталі лепшыя з лепшых: актыўныя камуністы, пераможцы сацыялістычнага спаборніцтва, выдатнія вучобы.

Так, камуністы гістарычнага факультэта паслалі на партыйную канферэнцыю прафесару Г. П. Давідзюку, А. С. Клячэню, дэкану факультэта І. В. Царук, ветранаю Вялікай Айчыннай вайны І. В. Марчанку, М. К. Мазурэнку, выдатніку вучобы студэнтаў А. Н. Зябко, А. Д. Кішкевіча, М. В. Фурса і шмат іншых.

На механіка-матэматычным факультэце права ўдзельнічала рабочыя інстытутаў, а ў фізічным — прадстаўлены акадэміку Ф. Д. Тахаву, прафесарами А. А. Гусаку, І. А. Прусаў, партгрупогру С. Я. Рудакоўскай, маладому камуністу, ст. выкладчыку У. А. Габрыновічу і іншым.

Л. АНДРЕЕВА.

Пяцікурснік Ігар Мішкарудны — адзін з лепшых студэнтаў хімфакультэта. Нягледзячы на занятасць, ён не стаіць убаку ад грамадскіх спраў факультэта. Ігар — камандзір штаба працоўных спраў і член камсамольскага бюро факультэта.

НА ЗДЫМКУ: Ігар Мішкарудны ў час практычных заняткаў.

Пічэтаўская Чытанні

Да 100-годдзя з дня нараджэння акаадэміка У. І. Пічэты, першага рэктара БДУ імя У. І. Леніна, ва ўніверсітэце адбылася Пічэтаўская чытанні.

Было прачытана больш як дзесяць цікавых і змястоўных дакладаў, у якіх раскрывалася шматбаковая навуковая і грамадска-палітычная дзейнасць вядомага вучонага.

З уступным словам на канферэнцыі выступіў намеснік дэкана гістарычнага факультэта А. Г. Кляцкоў. «У. І. Пічэта — першы рэктар Беларускага ўніверсітэта» — так называўся даклад доктара гістарычных навук, прафесара Д. Б. Мельчара. Аб прававых проблемах феадальнай Беларусі ў працах У. І. Пічэты расказаў, прысутным кандыдат юрыдычных наўук, дацэнт А. І. Юхно.

І. САВЕТКІНА.

Эстафета мужнасці і братэрства

Урачыстасці з выпадку 35-годдзя Войска Польскага, якія пачаліся ў пасёлку Леніна, прыйшлі і ў сталіцу нашай рэспублікі. У Мінск прыбыў поезд дружбы польскіх ветэранаў.

На вакзале, які быў упрыгожан дзяржаўнымі флагамі СССР, ПНР і БССР, іх цэпі віталі прадстаўнікі грамадскасці горада-героя, воіны гарнізона.

Госці ўсклалі вянок на плошчы Перамогі да помніка-абеліска воінам Савецкай Арміі і партызанам, якія праявілі мужнасці і гералізм у барацьбе за вызваленне нашай Радзімы ад нацистко-фашистскіх захопнікаў.

Польскія ветэраны ўдзельнічалі ў экспкурсіі па гораду, агледзелі раёны новага жыллёвага будаўніцтва, пабылі на Кургане Славы.

Яны наведалі таксама працьковыя прадпрыемствы, сустракаліся з воінамі Чырвонасцяжнай Беларускага ваенай архітэктурнай, студэнтамі і выкладчыкамі БДУ імя У. І. Леніна і Беларускага політэхнічнага інстытута. У час знаходжэння ў БДУ гosci ўсклалі кветкі да памятнага знака выкладчыкам, супрацоўнікам і студэнтам універсітэта, якія загінулі на франтах мінульай вайны.

СПРАВЫ

КАМСАМОЛЬСКІЯ

На трэцім патонку другога курса механіка-матэматычнага факультэта БДУ займаюцца 123 чалавекі. Амаль усе яны напярэдадні Усесаюзнага камсамольскага сходу «Запаветам Леніна верныя» сабраліся, каб падвесці вынікі трэцяга працоўнага семестра і такім чынам выявіць, з чым прыйшлі яны да Усесаюзнага сходу.

Прыблізна палова другакурснікаў правила сваё першых студэнцінікі лета ў будаўнічых атрадах, другая — у саставе студэнцініх сельскагаспадарчых атрадаў працавала на ўборцы ўраджаю.

Сход адкрыла сакратар камсамольскага бюро патонку Святлану Фінсану. Потым аб справах студэнцініка будаўнічага ат-

рада межхата «Гадограф», які працаваў летам на ўборцы ўраджаю ў Малдаві, расказаў баец атрада Марына Кузняцова і камісар Ірына Сабалеўская. «Гадограф» у перакладзе з латыні значыць — «след». Добры след пакінул будучыя матэматыкі.

Таксама ў Малдаві працаваў і другі СБА з межхата — «Расінка», аб якім расказала Ніна Галоўчыц, студэнтка 12-й групы. 200 тысяч рублёў капіталаўкі даданнія — лічба атраднага асвянення.

Студэнт 10-й групы Вацлаў Бядрыцкі не пaeхаў летам на будаўніцтва — хацелася аддаць даніну павагі роднай школе — працаваў там летам піянерважантым. А ў верасні — сельгасработы. Вацлаў пералічвае тоны

да ўсесаюзнага перапісу

ЗНАЧЭННЕ ПЕРАПІСУ НАСЕЛЬНІЦТВА

У адпаведнасці з пастановай Савета Міністраў СССР у нашай краіне па стану на 17 студзеня 1979 года будзе праведзены чарговы перапіс насељніцтва.

Кожны перапіс насељніцтва ў Савецкім Саюзе мае вялікае палітычнае і народнае значэнне. Матэрыялы перапісу неабходны для бягучага і перспектыўнага планавания народнагаспадарчага значэнне для вывучэння гаспадарчага і культурнага жыцця краіны і змен, якія адбываюцца ў ёй у працэсе будаўніцтва камунізму.

Усесаюзны перапіс насељніцтва з'яўляецца адной з найбольш буйных і складаных статыстычных работ. Выкананне яе звязана з рашэннем многіх метадалагічных і арганізацыйных пытанняў, прыцягненнем значнай колькасці перапіснога персаналу. Паспяховае здзяйсненне ўсіх мерапрыемстваў па перапісу патрабуе актыўнага ўдзелу з боку розных установ, арганізацый. Заўсёды сучасна гучаць цудоўныя слова У. І. Леніна: «Справа перапісу не ведамасная справа, а справа Рэспублікі, справа ўсіх савецкіх установ».

Перапісы насељніцтва праводзяцца перыядычна, як правіла, адзін раз у дзесяцігоддзе для атрымання даных аб колькасці, размешчанасці і саставе насељніцтва па ўзроўні, полу, шлюбным становішчы, грамадскіх групах, нацыянальнасці і роднай мове, па ўзроўні адукцыі, занятках, аб размеркаванні яго

на галінах народнай гаспадаркі і г. д. Па некаторых з названых прыкмет перапісы насељніцтва з'яўляюцца не толькі асноўнай, але і адзінай крыніцай звестак, напрыклад, аб саставе насељніцтва па нацыянальнасці і роднай мове, аб колькасці і саставе сем'яў.

Перапісы насељніцтва праводзяцца ў большасці краін свету. Але толькі ў сацыялістычных краінах матэрыялы перапісу выкарыстоўваюцца для шматлікіх наукоўых даследаванняў, маюць вялікае значэнне для вывучэння гаспадарчага і культурнага жыцця краіны і змен, якія адбываюцца ў ёй у працэсе будаўніцтва камунізму.

У. І. Ленін, прыдаючы вялікае значэнне перапісам насељніцтва ў нашай краіне, пісаў, што «матэрыялы перапісу неабходны рэспублікам з мэтай планамернай арганізацыі як вытворчасці, так і савецкіх апаратуў». Гэтыя слова актуальныя і сёння. У перыяд развітога сацыялістычнага грамадства поўныя і дакладныя звесткі аб насељніцтве з'яўляюцца важнымі зыходнымі данымі для кіравання ўсімі сферамі жыцця грамадства. Для саставлення наукоўага аргументаў трэба мець падрабязную дэмаграфічную і сацыяльна-еканамічную характеристыку насељніцтва. Атрымаць такую характеристыку дазваляе дакладна падрыхтаваны перапіс, які праводзіцца па адзінай праграме, адзінай метадалогіі і адзінаму арганізацыйнаму плану.

Сяргей.

— Ёсьць!

— Думаю, камуністычныя атрады — будучыня СВА. Да таго ж, насељніцтва не за гроши — зусім іншае пачуццё да працы — асаблівае, нават больш, чым высокае...

Потым друканускі прымаў юніт план работы на свой трэці вучыбны семестр. У ім і камсамольскія сходы, і гутарна-даследаванні атрадаў — будучай прафесіі настаўніка, і валейбольныя турнірныя групамі патонку, і конкурс «Ало, мы шукаем талені!», і папулярныя на факультэце «матэматычныя байкі».

Такім чынам, пасля вясёлага працоўнага лета студэнцікі жыццёў уваходзіць у будні чарговага семестра.

Т. АБРАМОВІЧ.

Ад трэцяга працоўнага да трэцяга вучэбнага

бульбы, выкананай трывала атрадамі будучых педагогаў, расказвае аб канцэртах, вечарах адпачынку і шэфскай работе ў калгасах.

Адным з апошніх выступае баец камуністычнага СВА імя А. Матросава Сяргей Чыжык. Расказ яго выклікае асаблівую цікавасць. Слухаючы друканускіні пра цяжкасці і працоўныя будні атрада, пра арганізацыйную работу, распітваючы атрада — помнік — мемарыял Аляксандру Матросаву, пабудаваны атрадам, і падбраму зайдзіросцяць. Цікавіцца: ци будуть наступным летам камуністычныя атрады?

— А што, ёсьць жаданне падаць у камуністычны? — пытаннем на пытанне адказвае

Уладзімір Іванавіч Пічэта

(Да 100-годдзя з дня нараджэння)

У кастрычніку 1978 года спаўніяцца сто год з дня нараджэння аднаго з буйнейшых савецкіх гісторыкаў Уладзіміра Іванавіча Пічэты — заснавальніка гісторыка-славістычнай школы ў СССР.

Творчая спадчына Пічэты вельмі значная і шматгранная. Вучоны шырокага дыяпазону, ён апублікаў больш як 500 прац па гісторыі Расіі, Беларусі, Літвы, Украіны, Польшчы, Чэхаславакіі, Балгарыі, Югаславіі, міжславянскіх сувязях. Пічэта ўнёс важкі ўклад у стаўніцтві і развіццё беларускай савецкай гістарычнай навукі. Шматлікія, шырока вядомыя яго даследаванні не згубілі сваёй каштоўнасці да нашага часу. Глённая дзеянасць выдатнага вучонага атрымала шырокое прызнанне навуковай грамадскасці Савецкага Саюза і за мяжой.

У. І. Пічэта нарадзіўся ў 1878 годзе 9 (21) кастрычніка ў Палтаве. Яго бацька, Іван Хрыстафоравіч, родам з Герцаговіны, на працягу 35 год быў выкладчыкам, а затым рэкторам Палтаўскай і Віцебскай духоўных семінарый.

Пасля заканчэння класічнай гімназіі, у 1897 годзе Пічэта паступіў на гісторыка-філалагічны факультэт Маскоўскага ўніверсітэта, які скончыў у 1901 годзе з дыпломам першай ступені.

Вялікая Кастрычніцкая сацыялістычная рэвалюцыя стала Уладзіміру Іванавічу выкладчыкам Вышэйшых жаночых курсаў і Практычнай акадэміі камерцыйных навук. Ён адразу ж стаў на бок Савецкай улады.

У. І. Пічэта вярнуўся ў Маскоўскі ўніверсітэт. Адначасова выкладаў у Ваенна-педагагічным інстытуце, у вышэйшай школе каманднага саставу. У 1918 годзе ён зацвярджаецца галоўным інспектарам Цэнтральнага архітэктурнага ўпраўлення.

Адным з самых важных этапаў у жыцці У. І. Пічэты з'яўлялася яго работа па арганізацыі Беларускага ўніверсітэта і стаўніцтву беларускай гістарычнай навукі.

10 ліпеня 1921 года Народны камісарыят адукацыі БССР назначыў прафесара У. І. Пічэту рэкторам Беларускага ўніверсітэта. У цяжкія гады разруші пасля грамадзянскай вайны і замежнай Інтэрвенцыі ён з невычарпнай энергіяй і засяроджанасцю ўзяўся за стварэнне першага ў Беларусі цэнтра па падрыхтоўцы высокакваліфікованых спецыялістаў для народнай гаспадаркі і навуковых установ рэспублікі. За кароткі тэрмін была працведзена вялізная арганізацыйная работа па падбору прафесарска-выкладчыцкага саставу, распрацоўцы пла-

наў, падрыхтоўцы матэрыяльнай базы, памяшканнія для заняткі, камплектаванню фундаментальнай бібліятэкі. Каб адкрыць шлях да вышэйшай адукацыі дзесяцям працоўных, быў створаны рабочы факультэт. На першы курс было залічана 1 399 студэнтаў.

30 кастрычніка 1921 года адбылося ўрачыстое адкрыццё ўніверсітэта. З гэтага часу разам з напружанай арганізацкай дзейнасцю У. І. Пічэта вядзе вялікую выкладчыцкую работу. Ён чытае лекцыі па гісторыі Беларусі, гісторыі народнай гаспадаркі Расіі, гісторыі беларускага права, гісторыі славінства.

У кастрычніку 1926 года ў сувязі з 25-годдзем навукова-педагагічнай дзейнасці ўрад прысвоіў У. І. Пічэце званне заслужанага прафесара БССР.

Гады знаходжання ў Мінску сталі адным з найбольш плённых перыяду навуковай творчасці вучонага. На працягу 1921—1929 гадоў Пічэтай было апублікавана 150 манаграфій, артыкулай і рэцензій па гісторыі, гісторыяграфії, кініказнаству, гісторыі права, археалогіі, архівазнаству, краязнаству Беларусі.

Цэнтральнае месца ў даследаваннях У. І. Пічэты займаў праблемы сацыяльна-еканамічнай гісторыі Беларусі XV — пачатку XVII ст.

Дзякуючы арганізаторскому таленту У. І. Пічэты, Беларускі ўніверсітэт ператварыўся ў буйны цэнтр падрыхтоўкі спецыялістаў. К 1930 году ён выпусціў больш за трох тысяч чалавек, у тым ліку 665 юрыстаў і эканомістаў, 476 выкладчыкаў грамадскіх навук, 316 фізікаў і матэматыкаў, 336 лінгвістаў, 528 біёлагуў і 695 урачоў.

Калі ўніверсітэт пачаў сваю работу, прафесарска-выкладчыцкі састаў налічваў 14 прафесароў, 49 выкладчыкаў, 10 асістэнтаў, 8 лабарантаў. У 1927—28 навучальным годзе ў ім ужо працавала 49 прафесароў, 51 дацэнт, 118 выкладчыкаў і асістэнтаў, 39 ардынатораў. У 1929 годзе ў ўніверсітэце было ўжо больш як 300 навуковых супрацоўнікаў.

На працягу ўсіх год «мінскага перыяду» жыцця Пічэта вядзе нястомнную дзяржавную і грамадскую дзейнасць. Ён унёс значны ўклад у стварэнне Інстытута беларускай культуры (студзень 1922 г.), які стаў вядучай навукова-даследчай установай рэспублікі.

Уладзімір Іванавіч быў выбран членам Інбелкульту, з'яўляўся старшынёй гісторыка-архіўнай секцыі. Яму належала ініцыятыва пераўтварэння Інстытута беларускай культуры ў Акадэмію навук БССР. У снежні 1928

года Пічэта ў ліку першых быў абраних яе сапраўдным членам. З яго імем звязана арганізацыя архіўнай справы ў Беларусі, стварэнне адзінага дзяржаўнага архіўнага фонду, Цэнтральная архіў.

У. І. Пічэта з'яўляўся членам ЦВК БССР 3—9-га склікання, неаднаразова выбіраўся дэлегатам з'ездаў Саветаў, членам Мінскага гарсавета. Ён прыняў актыўны ўдзел у стварэнні Беларускага аддзялення Усесаюзнага таварыства культурнай сувязі з замежнімі краінамі, Таварыства бязбожнікаў БССР, презідэнтам якога ён з'яўляўся.

Васьмігадовае знаходжанне У. І. Пічэты ў Мінску (да 1929 года ў якасці рэктора, да 1930 — прафесара БДУ), яго навуковая і педагогічна работа, актыўная грамадская дзейнасць пакінулі глыбокі след у развіцці беларускай сацыялістычнай культуры, беларускай саўецкай гістарычнай школы, вышэйшай адукацыі і асветы рэспублікі.

Д. МЕЛЬЦАР,

доктар гістарычных навук, прафесар.

Шэфству — новыя формы і метады

Ужо шмат гадоў пры камітэце камісамола філалагічнага факультэта існуе педагогічны клуб «Сэрца аддаю дзесяцям», які вядзе ўсю шэфскую работу. Клуб мае свой савет, яго ўзначальвае прэзідэнт. Цяпер ужо стала відавочна, што стварэнне педагогічнага клуба замест існаваўшай раней звычайнай формы работы шэфскага сектара мае сваю перавагу. І тлумачыцца гэта тым, што мы атрымалі магчымасць звязаць ўсю работу на розных напрамках у адно цэлае, а гэта дазволіла нам глыбей выкарыстоўваць нашы магчымасці, зрабіць нашу шэфскую дапамогу школьнікам больш дзеясней і эфектульнай.

Напрыклад, раней мы мелі ў кожнай падшэфнай арганізацыі асобныя агітбрыгады, гурткі, секцыі, якія працавалі непасрэдна толькі ў сваёй школе, домакірунцстве. Цяпер мы маем магчымасць наладзіць цесныя сувязі не толькі з пад-

шэфнай арганізацыяй, але і дапамагчы школьнікам сябраўцаў паміж сабой. Так, рабяты аднаго з домакірунцстваў Мінска з задавальненнем прынялі ў сябе агітбрыгаду Вязынскай школы Маладзечанскага раёна. А вучні 41-й школы з цікавасцю і задавальненнем рыхталі металадычныя дапаможнікі для піянероў Хатлянскай школы. А з якім агенчыкамі рыхталіся рабяты ўсіх падшэфных школ і домакірунцстваў да агульнауніверсітэцкага агледу мастацкай самадзейнасці школьнікаў! Як яны імкнуліся дапамагчы ў падрыхтоўцы сваім сбарам з сельскіх школ! А пасля агляду ўсе разам яны знаёміліся з Мінском.

Яшчэ большыя магчымасці з'яўліся ў нас, калі мы начали выкарыстоўваць новыя формы арганізацыі шэфской работы. Так, раней наша дапамога школьнікам з аддаленых ад Мінска раёнаў зводзілася толькі да аднаго-двух выездаў у

год факультэцкай агітбрыгады. І гэта было зразумела: не зайдёды мы малі атрымаць транспарт, а дабрацца маршрутнымі аўтобусамі вельмі цяжка. Тады на савеце клуба было вырашана: трэба выкарыстоўваць завочныя формы работы. І вось у Хатлянскую школу адпраўлены пісъмы, бандэролі, пасылкі. Шэфы высыпалі сваім піянерам контрольныя заданні для алімпіяды, кнігі, матэрыялы для стэндаў і альбомаў. І сельскія школьнікі былі шчыра ўдзячны сваім сябрам за дапамогу.

Такім чынам, сама сабой напрошваеца думка аб tym, што пры ўсіх тых цяжкасцях, якія стаяць перад намі ў арганізацыі шэфской работы, мы маем шырокія магчымасці ў выкарыстанні новых форм і метадаў шэфства.

І. ФЕДАРАВА,
студэнтка філфака, прэзідэнт клуба «Сэрца аддаю дзесяцям».

КАФЕДРА фізікі падпрааднікоў мае дзве вучэбна-вытворчыя базы: на ВА «Інтэграл» і на НДІ ПФП пры БДУ. Будучыя вучоныя, інжынеры, тэхнолагі маюць магчымасць ужо ў студэнцкія гады азнаёміцца з вытворчасцю, адчучы яе реальныя патрэбы. Тэмы дыпломных работ, якія выконваюць студэнты кафедры на ВА «Інтэграл» і на НДІ ПФП, непасрэдна звязаны з навейшымі распрацоўкамі і даследаваннямі, што праводзяцца ў гэтых арганізацыях. Толькі ў 1977 годзе па кафедры былі рэкамендаваны да ўкаранення 15 студэнцкіх навуковых работ. Акрамя таго, каlectky

кафедры выконвае для ВА «Інтэграл» шэраг дагаворных тэм, у распрацоўку якіх пэўны ўклад уносяць і студэнты. Такім чынам студэнты яшчэ ў працэсе навучання ў ВНУ прымаюць самы непасрэдны ўдзел у рашэнні навуковых і вытворчых задач.

Вучэбна-навукова-вытворчыя аздынанні дазваляюць кафедры прыцягнуць да самастойнай навуковай работы абсалютную большасць студэнтаў. У 1977 годзе ў выкананні толькі гасдагаворнай тэматыкі на кафедры і на НДІ ўдзельнічала 60 студэнтаў. Вынікам гэтай работы з'яўляюцца сучасныя публікацыі студэнтаў і супрацоўнікаў, аўтарскія заяўкі. Па матэрыялах дыпломнай работы студэнта В. Суслава, выкананай у гэтым годзе ў рамках гасдагаворнай НДР з ВА «Інтэграл», Дзяржкамітэтом па спраўах вынаходстваў прынята заяўка на вынаходства.

Праходжанне практикі на вучэбна-вытворчых базах пад кіраўніцтвам высокакваліфікованых спецыялістаў дае магчымасць студэнту паглыбіць свае тэарэтычныя веды, азнаёміцца з навейшымі галінамі, з перадавымі метадамі і прыёмамі працы, набыць практичныя навыкі работы па спецыялінасці. Усё гэта скарачае тэрміны адаптациі маладога спецыяліста, дапамагае яму ў выбары будучай работы, у ацэнцы сваёй прафесіяналнай прыгоднасці.

ца ў спецыялістнюю секцыю, на падсядзэннях якой прысутнічаюць выкладчыкі, супрацоўнікі НДІ ПФП. У гэтым годзе арганізавана секцыя мікрэлектронікі на ВА «Інтэграл», што дало магчымасць аўтаматизаціі вынаходстваў. Вынікам гэтых работ з'яўляюцца сучасныя публікацыі студэнтаў і супрацоўнікаў, аўтарскія заяўкі. Падчас практикі на кафедры арганізуецца пад кіраўніцтвам член-карэспандэнта АН БССР, прафесара В. Д. Ткачова. На семінары аўтаматизаціі вынаходстваў кафедры і аддзела фізікі падпрааднікоў НДІ ПФП.

Пашырэнню навуковага кругаўяду студэнтаў, фарміраванню ў іх навуковага светапогляду садзейнічае і ўдзел студэнтаў у работе кафедры семінара кафедры, які праводзіцца пад кіраўніцтвам член-карэспандэнта АН БССР, прафесара В. Д. Ткачова. На семінары аўтаматизаціі вынаходстваў кафедры і аддзела фізікі падпрааднікоў НДІ ПФП. Тут як бы сціраецца мяжа паміж выкладчыкамі і студэнтамі: кожны, хто прысутнічае на семінары, можа выказаць свой пункт гледжання, прыняць удзел у дыскусіі.

ВНУ — ПРАДПРЫЕМСТВА

АГУЛЬНЫ

Дацэнт кафедры арганічнай хіміі Павел Мітрафанавіч Малашка кансультуе аспіранта кафедры Алега Грынкевіча.

НАШ ПРАЦОЎНЫ ПАДАРУНАК

Небліжаецца славная дата са-вецкай камсамолі — яе шасці-дзесяцігадовы юбілей. Шмат-тысячна армія маладых поўна рашучасці дастойна сустрэць гэтую гісторычную падзею.

Першакурснікі факультета журналісты, якія працавалі ў саўгасе «Высакоўскі», на камсамольскім сходзе вырашылі арганізацію нядзельнік, прысвячаны юбілю ВЛКСМ, а сродкі, заробленыя ў гэты дзень, перадаць у фонд ЦК ЛКСМ Беларусі.

На нядзельнік выйшлі ўсе. Найлепшых вынікаў дасягнулі студэнты, што падбіралі клубні пасля бульбакапалкі. Выдатна працавалі Іна Міхайлоўская, Алена Ціхановіч, Валерый Мароз. Зладжана, рытмічна спраўлялася з даручанай справай брыгада Любові Цуканавай, вельмі стараліся Павел Цунік, Ала Рыжкевіч, Людміла Турбал, Віктар Сабалеўскі, Наталля Шчалканагава.

За пяць гадзін атрад з чатырохнаццаці першакурснікаў сабраў больш як 16 тон клубняў, выкананых, такім чынам, дзённае зборнне на 123,4 працэнта. Міхайлоўская, Цуканава і Цунік прызнаны пераможцамі дня ў сацспаборніцтве.

Б. ЯУСЕЙЧЫК.

Работа студэнтаў на вучэбна-вытворчых базах знаходзіцца ў цэнтры ўвагі кафедры. Пытанні, якія звязаны з той ці іншай формай дзеянасці, вырашэннем розных навуковых задач, абмяркоўваюцца на пасяджэннях кафедры, на навуковых і метадычных семінарах. Хутка прагрэсіруючая і змяняючая свае формы паўправадніковая мікраэлектроніка прымушае штогод пераграцуваць праграмы спецкурсаў і спецпрактыкуму. Так, на IV і V курсах чытаеца тэхналогія вытворчасці інтэгральных схем і схематэхніка, прычым, змест спецкурса абапіраецца на сучасны ўзровень развіцця паў-

КЛОПАТ

правадніковай электронікі. Да чытання спецкурсаў прыціваюцца вядучыя спецыялісты ВА «Інтэграп» (Ю. І. Савоцін, А. І. Сухараў). Студэнты выконваюць лабараторныя работы на абсталіванні ВА «Інтэграп», рыхтуеца да пастаноўкі новыя лабараторныя практикумы па тэхналогіі паўправадніковых прылад на кафедры.

Вялікае значэнне маюць вучэбна-вытворчыя базы для правядзення грамадска-палітычнай практикі студэнтаў. Чытанне лекцый для работнікаў аўяднання, выпуск настценгазет, удзел у работе камсамольскай арганізацыі предпрыемства з'яўляюцца добраі школай для ідэйна-палітычнага выхавання. Набытыя вопыт дапамагае студэнтам кафедры весці актыўную грамадскую дзеянасць як у сценах універсітета, так і пасля зменчэння яго. Так, выпускнікі кафедры У. Шматкоў, Г. Барысава з'яўляюцца зараз намеснікамі сакратара камітэта камсамола ВА «Інтэграп».

Такім чынам, супрацоўніцтва кафедры з ВА «Інтэграп» і НДІ ПФП уносиць значны ўклад у вучэбныя працэсы, у навуковую і грамадскую дзеянасць студэнтаў. Развіцце форм і метадаў такога супрацоўніцтва, праграма перадавога вонкі будуць садзейнічаць падрыхтоўкы ўсебакова развітых спецыялістаў для народнай гаспадаркі.

Т. КОЛЬЧАНКА,
Т. ПРАЦЬКО.

Да 60-годдзя Ленінскага камсамола

Маршруты выхаднога дня

На перакрыжаванні трох дарог паказальнікі сведцац: да Масквы — 730 км, да Вільнюса — 160, да Мінска — 41. Імена тут, недалёка ад гардзінскага пасёлка Радашковічы, на чацвёрты дзень вайны здзейсніў свой бессмяротны подзвіг экіпаж самалёта, якім кіраваў малады камунар Герой Савецкага Саюза Мікалай Гастэла. Імёны і прозвішчы герояў напісаны на сімвалічных бетонных крылах, над якімі ўзнесся ў неба сам помнік.

На ўрачыстую лінейку ля помніка выстраіліся студэнты — першакурснікі пяці факультэтатаў нашага ўніверсітэта — удзельнікі масавага паходу выхаднога дня, які арганізавалі клуб туристаў і кафедра фізічнага выхавання сумесна з камітэтам камсамола БДУ. Паход гэты стаў адным са

звеняй Усесаюзной турысцкай экспедыцыі «Мая Радзіма — СССР» і праводзіўся з мэтай здачы норм ГПА па турызму студэнтамі першых курсаў, а таксама з мэтай прапаганды развіцця турызму ў нашым універсітэце.

Сабраўшыся раніцай у нядзелю ва ўніверсітэцкім двары, першакурснікі раздзяліліся на невялікія турысцкія групы па 15—20 чалавек, кожную з якіх вёў волытны інструктар — член клуба туристаў і альпіністу БДУ ці выпускнік ўніверсітэцкай школы турысцкіх арганізатораў. У кожнай групе быў свой уласны маршрут, распрацаваны спецыяльнай пешаходнай камісіяй.

Да месца старту паходу ўдзельнікі дабіраліся па чыгунцаў. Цікава было працісці па вагонах ранішнія электрычкі, што ішла ў бок Маладзечна. У адным вагоне — сляваючы, у другім не змікае смех — нешта цікае расказвае сваёй групе інструктар, а вось, стоячы ў пражодзе, дзяўчыні разбіраюць нешта ў канспекце і спрачаюцца. Зразумела — матэматыкі. Але рашаць задачы нават у пражодзе, безумоўна, здольны толькі першакурснікі.

Першыя групы пакідаюць электрычку ў Вязынцы, астатнія выхадзяць у Дубравах і Баярах.

Вязынка — месца асаблівай цікавасці для філолагаў. Яны паспяваюць хуценьку агледзець музею і запаведнік. А потым цудоўнымі купалаўскімі мясцінамі, апранутымі ў чырвань і золата восені, — да месца сустэречы ўсіх атрадаў — да помніка.

У кожнай групе свае прыгоды на маршуце, свае цяжкасці. Але разам з сябрамі крочыць і цікава і веселі. Дзе ж яшчэ так раскрываеца чалавек, як не ў дарозе? А гэта яшчэ адна магчымасць пасля сумеснай работы на ўборцы бліжэй пазнамёнца з адна-курснікамі.

Вось крочыць з песняй дзяўчыны з ФПМ, «Філалагіні» цеснай групкай абстуپілі свайго інструктара, які расказвае па дарозе аб клубе ўніверсітэцкіх туристаў, аб апошніх паходах. Абедзве групы будучых журналістаў ідуць амаль разам, дапамагаючы сябрам пераадольваць даволі крутыя ўзгоркі і мокрыя нізінкі. Усё было як у сапраўдным паходзе — і чай з пахам дыму на прывале, і турысцкі песянія на кастра.

А потым урачыстая лінейка ля помніка. Кіраўнік клуба туристаў БДУ, супрацоўнік ФПМ А. І. Новікаў рапартуе аб гатоўнасці груп да правядзення мітынгу, які адкрывае намеснік сакратара камітэта камсамола ўніверсітэта Мікалай Прыгодзіч.

Перад першакурснікамі выступілі дэлегат XI Сусветнага фестывалю моладзі і студэнтаў у Гаване, студэнтка V курса юрыдычнага факультета Тамара Аўдацейка і дэлегат XVIII з'езда ВЛКСМ, пяцікурсніца геафака Таццяна Свіціна.

Пасля мітынгу групы зноў разыходзяцца па сваіх маршрутах. Незвычайні выхадны дзень працягваецца.

Т. САХАШЧЫК.

НА ЗДЫМКАХ: выступае дэлегат XVIII з'езда ВЛКСМ пяцікурсніца геафака Таццяна Свіціна; студэнтка V курса юрыдычнага факультета Тамара Аўдацейка, якая ўваходзіла ў склад савецкай дэлегацыі на XI Сусветным фестывалі моладзі і студэнтаў у Гаване, расказала аб ім першакурснікам; да ўдзельніка турысцкага злёту з'яўляеца намеснік сакратара камітэта камсамола БДУ М. Прыводзіч.

Фота аўтара.

Ігар, праспявай, калі ласка, што-небудзь «дэсантнае».

Што спесь? Вы ж усё ўжо чулі.

Праспявай сваю любімую «Синеву».

Ігар Мартынаў, не спяшаючыся, паправіў на плячы рэмень гітары, узяў некалькі нескладаных акордаў і ціха запеў:

Расплескалася синева,
расплескалася,
По тельняшкам разлилася,
по беретам,

Даже в сердце синева
звязалася,

Задвела своим
заманчивым цветом.
Простыя слова, няхітры

Нічога не здарылася...

матыу. Звычайная салдацкая песьня. У кожным палку, у кожнай роце ёсьць свая песьня. У дэсантыным падраздзяленні, дзе служыў Ігар Мартынаў, такай песьня была «Синева». У час кароткіх салдацкіх перакураў, на вучэннях, у мінуты чакання самалётаў на аэрадроме гвардыі яфрэйтар Мартынаў ціхеньку напяваў:

Помнію в детстве на коврах-самолётах

Открывали мы земные
маршруты,

А тепер нашлася нам
в небе работа:

Наполняем синевой
парашюты.

Больш за 120 парашутных скячкоў, сотні кіламетраў маршаў і кросаў, уздел у падрадах, занятні самба і стральбой — усё гэта зведаў Ігар за два нялягкія армейскія гады. А яшчэ яму неаднайчы прыходзілася выязджаць на размініраванне.

...У той дзень над Дубровіцай было чыстае сінє неба. Бульбаўорачны камбайн,

на якім працавалі студэнты факультета журналисты, павольна рухаўся па полі. Ралтам пачаўся стук у барабане камбайна — і на транспарцёр выпаўзла заржавелая металічная балванка. Усе на некалькі імгнення замерлі.

— Стой! — закрычала трактарысту ў адзін голас Жора Журко і Славік Бяляев.

— Рабяты, што гэта? — спыталася Слава.

— Дык гэта ж снарад. Сорак пяты калібр, — беспамылкова ўстанавіў Журко.

— Яго трэба адцягнуць убок, — прананаваў Бяляев.

— Не спяшайся, Славік, — папярэдзіў Мартынаў. — Бачыце, снарад з узрывашлем. Хоць бы бяды не здарыліся. Трэба паведаміць у праўленне калгаса, а я пакуль аднясу снарад падалей.

Ігар асцярожна, нават неяк беражліва ўзяў у руки снарад і паклаў яго ў густую траву ля краю поля.

Праз паўгадзіны аб здарэнні на полі даведаўся пар-

торг калгаса «Герой працы» Васіль Іванавіч Сяднёў. Ен паведаміў аб небяспечнай знаходцы ў раённі цэнтра, і прыбыўшы з Клімавіч сапёры хутка абышкодзілі снарад.

Пасля работы Ігар Мартынаў быў такім жа, як і заўсёды. Ен шмат жартаваў, смяяўся, спявав.

Вось толькі курыў у гэты вечар больш звычайнага.

В. МАСКАЛЕУ.

АВЯВА

У папілкініцы БДУ 23—24 кастрычніка з 10 да 15 гадзін праводзіцца Дзень донара.

Чакаем вас на донарскім пункце.

Студэнты, якія здадуць кроў, вызываюцца ад заняткаў на 5 дзён.

Камітэт камсамола, прафком, камітэт Таварыства Чырвонага Крыжа.

